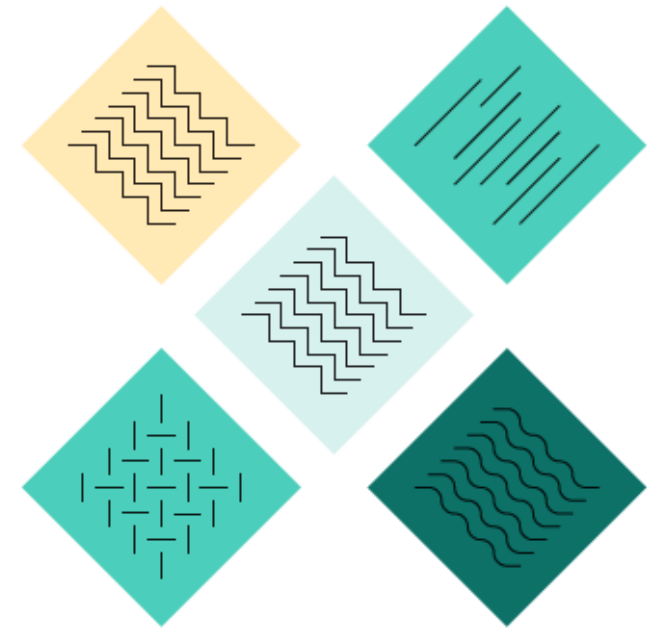

Arbeidstilsynet

Tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår i landbruket

Anne Orheim, seniorinspektør
23.01.2025, Norske fruktdager

Arbeidstilsynets mål

Mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet

Mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår

Mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

Innsats 2024

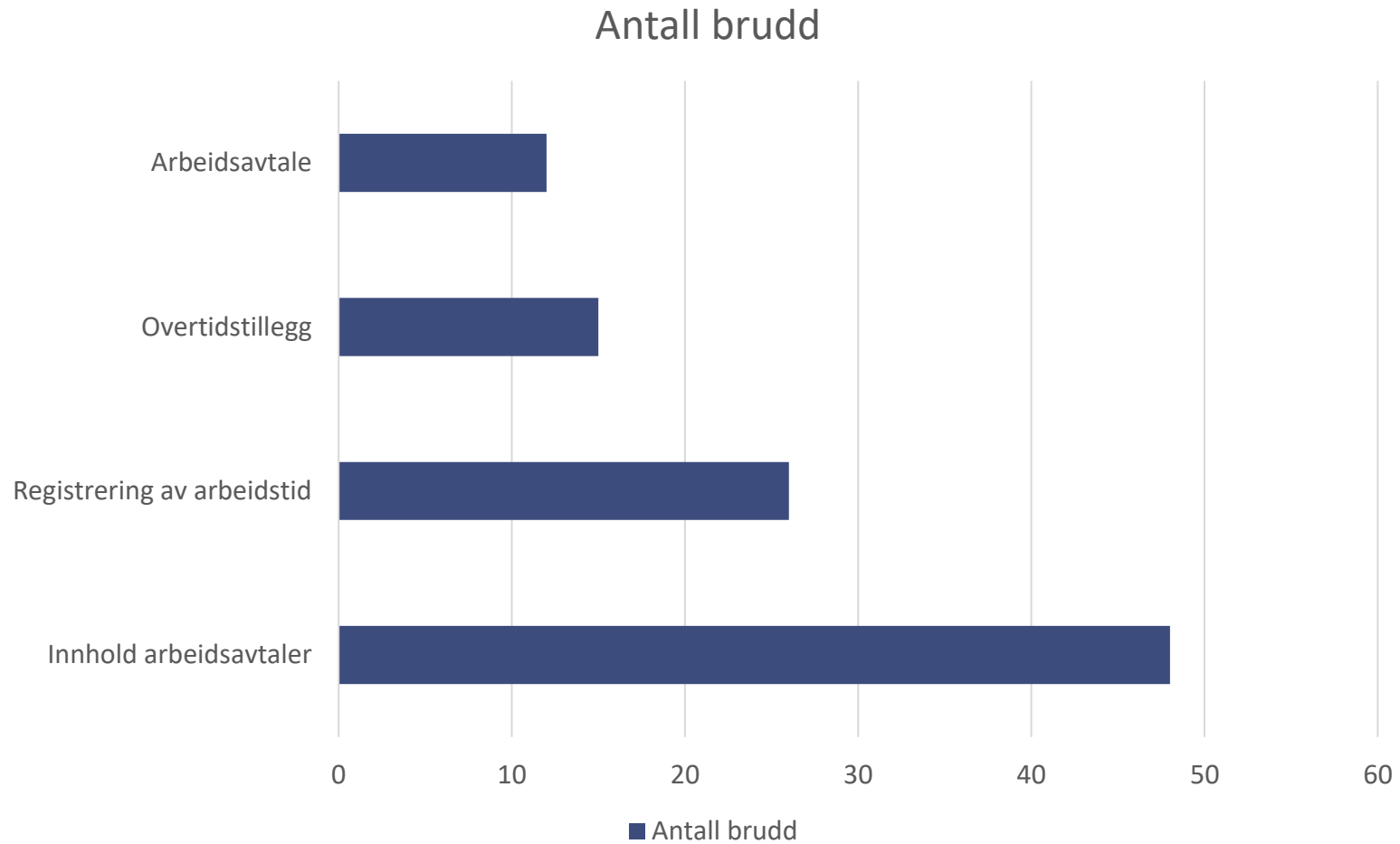
Innen tilsyn arbeidsvilkår ble det gjennomført 120 tilsyn i 2024

Grønt, frukt og bær

Andel gjennomførte tilsyn med brudd: 58 %

Hva kontrollerte vi i disse tilsynene: grunnleggende lønns- og arbeidsvilkår inkludert innkvartering

Pålegg vedtatt 2024

Fra 1. juli 2024 – nye krav til hvilke opplysninger en arbeidsavtale skal inneholde

Arbeidsavtalen skal inneholde opplysninger om forhold som er av vesentlig betydning i arbeidsforholdet. Fra 1. juli 2024 må avtalen minst inneholde disse opplysningene:

✓ Navn på arbeidstaker, arbeidsgiver og arbeidssted

✓ Beskrivelse av arbeidet

✓ Oppstart, arbeidstid og arbeidsperioder

✓ Eventuell prøvetid

✓ Retten til ferie og feriepenger

✓ Lønn og godtgjørelse

✓ Oppsigelse

✓ Innleiers identitet

✓ Rett til kompetanseutvikling som arbeidsgiver tilbyr

✓ Ytelser til sosial trygghet som arbeidsgiver betaler for

✓ Eventuelle tariffavtaler

Når må arbeidsavtalen være klar?

✓ Hvis arbeidet varer mer enn én måned: senest sju dager etter oppstart

✓ Hvis arbeidet varer inntil én måned og ved utleie: samme dag som arbeidet starter

På www.arbeidstilsynet.no kan dere finne oppdaterte maler som kan benyttes.

[Maler for arbeidsavtale](#)

Registrering av arbeidstid

- Løpende oversikt: Start- og sluttidspunkt og pauser
- All tid hvor arbeidstaker står til disposisjon for arbeidsgiver, skal regnes og registreres som arbeidstid
- Oversiktlig og lett forståelig (mulighet for kontroll)

Man 6

Tirs 8

Ons 4

Tors 9

Fre 6

Lør 9,5

Søn

VS

Navn.				
Dato:	Start kl	Slutt kl	Pause	Total
01.06.2025	08:00	16:00	0,5	7,5
02.06.2025	10:00	15:00		5
03.06.2025				
04.06.2025				
05.06.2025				
06.06.2025				

Arbeidstid

- Alminnelig arbeidstid (9 timer/dag 40 t/uke)
- Arbeid utover alminnelig arbeidstid = overtid

Daglig og ukentlig arbeidsfri:

Dette er for å sikre at arbeidstakere får nok hvile og fritid.

- Arbeidstakere har krav på minst:
- 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer
- 35 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 7 dager

Gjennomsnittsberegning av arbeidstiden

- Utgangspunktet: arbeide mer i enkelte perioder for deretter å arbeide mindre i andre perioder.
- På denne måten samlet arbeide like mye som om de hadde arbeidet alminnelig arbeidstid i hele perioden.
- Arbeidstidsordninger skal være slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og slik at det er mulig å ivareta sikkerhetshensyn.

Gjennomsnittsberegning

*Må avtales
skriftlig*

Grunnlaget for gjennomsnittsberegning fremgår av arbeidsmiljøloven § 10-5. Bestemmelsen er tredelt. Første ledd regulerer hva som kan avtales direkte mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker

Etter § 10-5 første ledd kan det inngås avtale direkte mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om følgende arbeidstid:

Daglig arbeidstid	Inntil 10 timer
Ukentlig arbeidstid	Inntil 50 timer
Gjennomsnittlig arbeidstid over 8 uker	Maksimalt 48 timer
Gjennomsnittlig arbeidstid i løpet av høyst 52 uker	Maksimalt 40 timer

Innkvartering

Tydeligere krav fra 1. juni 2024

Det presiseres i arbeidsplassforskriften at arbeidstaker

- som hovedregel skal ha enkeltrom som soverom
- skal ha tilgang til dusj og toalett i umiddelbar nærhet til soverommet (minst en dusj og ett toalett per fem arbeidstakere)
- skal ha tilgang til oppholdsrom i umiddelbar nærhet til soverommet, med bord og stoler
- bør ha tilgang til trådløst internett

Krav til innkvarteringen

Arbeidsgiver er ansvarlig for at innkvarteringen alltid er forsvarlig utformet, innredet og vedlikeholdt. Innkvarteringen skal gi mulighet til privatliv og verdighet for alle arbeidstakerne som bor der. Standarden til innkvarteringen skal være i tråd med den teknologiske og sosiale utviklingen i samfunnet.

Innkvartering skal ha

- soverom med vindu som kan åpnes (som hovedregel skal soverom være enkeltrom)
- oppholdsrom i umiddelbar nærhet til soverommet (hvis soverommet er stort nok, kan kravet til oppholdsrom bli ivaretatt på soverommet)
- garderobe eller skap til oppbevaring av tøy
- dusj og toalett i umiddelbar nærhet til soverommet (minst en dusj og ett toalett per fem arbeidstakere)
- vaskerom med vaskemaskin og tørkemuligheter for klær
- spiserom med mulighet for matlaging, spiseplass, spisebord og stoler
- nødvendig renholdsutstyr

Det bør være tilgang til trådløst internett dersom det er mulig.

Unntak

§ 3A-2. Krav til enkeltrom som soverom

Arbeidsgiver skal sørge for at hver arbeidstaker har eget soverom. Soverom skal ha vindu som kan åpnes og som kan benyttes som rømningsvei.

Krav om enkeltrom som soverom gjelder ikke

- a. for sesongarbeid i inntil 12 uker i løpet av kalenderåret
- b. ved kortvarig arbeid utenfor normalarbeidsstedet der det vanskelig lar seg gjøre å stille enkeltrom til arbeidstakers disposisjon.

Maksimalt fire arbeidstakere kan dele soverom i slike tilfeller. Det skal uansett være minst 4 kvadratmeter gulvplass per person hvor flere personer sover i samme rom.

Med sesongarbeid menes arbeid som er av en slik karakter at det kun utføres er begrenset del av året. Vedlikeholds- og restaureringsarbeid o.l. anses ikke som sesongarbeid.

2025

- Planlegger for ca 100 tilsyn med fokus lønns- og arbeidsvilkår i 2025
- Grøntnæring og frukt/bær
- Uanmeldte og stedlige tilsyn (krav om opplysninger)
- Utenlandske arbeidstakere (informasjonsmateriell)

Hva kontrollerer vi i år?

- Arbeidsavtale
- Arbeidstid
- Allmenngjort lønn og overtid
- Lønnsslipp
- Lønn på konto
- Innkvartering

Vurdering av behov for videre tilsyn

Arbeidstilsynet

For et godt arbeidsliv!

Følg oss:

- Facebook
- LinkedIn
- Nyhetsbrev
- Podkasten Arbeidslyst

Arbeidstilsynet.no:

- veiledning
- påmelding til kurs og seminarer
- verktøy for å jobbe med arbeidsmiljøet